

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2025-03-31

Innehållsansvar: Johanna Hagman, (johha10), Barnsjuksköterska

Giltig till: 2027-03-31

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Trycksår och trycksårsprevention - barn

Revideringar i denna version

Revideringar markerat med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Förebygga och säkerställa handläggning vid trycksår på barn.

Arbetsbeskrivning

Ett trycksår är en lokaliserad skada i huden och underliggande vävnad orsakad av störning i blodtillförseln till området. Oftast beror detta på tryck, skjuv, friktion eller en kombination av dessa.

En kombination av riskfaktorer avgör om en person utvecklar trycksår. För att minska risken att utveckla trycksår är det viktigt att ha ett systematiskt förebyggande arbete. Därför är det mycket viktigt för alla yrkeskategorier - oavsett var vården äger rum - att ha rutiner för att snabbt identifiera de patienter som är i riskzonen för att utveckla trycksår. Patientdelaktigheten ska vara hög i patientsäkerhetsarbetet.

Det är alltid lättare att förebygga ett trycksår/tryckskada än att behandla!

De riskområden som har identifierats på barnavdelning är:

- Barn/ungdomar med ventrikelsonder
- Barn/ungdomar med perifera venkatetrar (pvk) piccline/midline.
- Barn/ungdomar med pågående EDA-behandling
- Barn/ungdomar med gipsbehandling eller sträckbehandling
- Barn/ungdomar med dålig cirkulation
- Barn/ungdomar med risk för undernäring
- Barn/ungdomar med syrgasbehandling med syrgasgrimpa eller högflödesgrimpa
- Barn i CPAP-behandling
- Barn/ungdomar med korsetter och ortoser

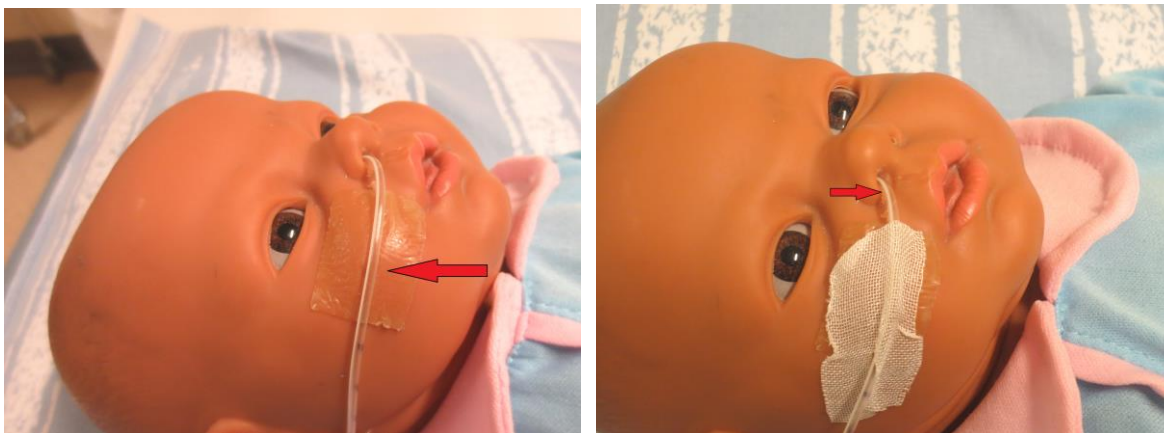
- Barn/ungdomar med kontinuerligt saturationsövervak

Vid fynd av öppet trycksår på barn/ungdom så:

1. Öppna en *Sårvårdsjournal och dokumentera såret och de åtgärder som vidtas.
2. Skriv avvikelse
3. Kontakta vid behov ”Sårsparken” på Hudmottagningen telefonnummer 076-3060785 som kan ge går eller bedömning på plats. ”Sårsparken” finns tillgänglig på vardagar mellan 08-15.

Tips och råd hur man kan förebygga trycksår i de patientgrupper som är funna på barnavdelning

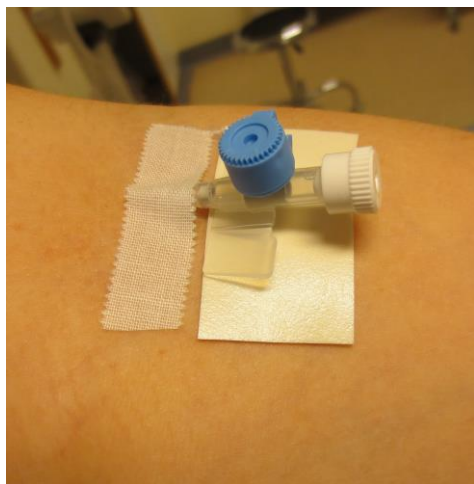
Barn med ventrikelsond: Vid sondsättning skydda huden med DuoDerm *Extra Thin* eller Mepitac. Var noggrann med att se till att inte ventrikelsonden sitter för snävt mot näsvingen.

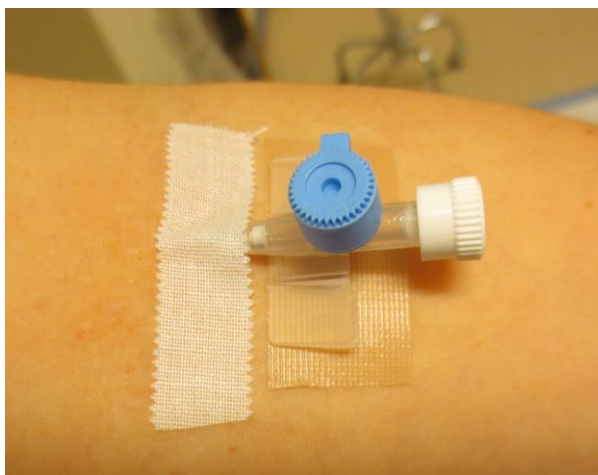
DuoDerm Extra Thin

Rutin: Kontrollera omgivande hud samt näsvingen en gång per pass. Dokumentera i mallen *enteral infart på sökordet ”omgivande hud”. Vid sondbyte byt näsborre om möjligt för att låta huden vila

Barn med pvk/piccline/midline: vid pvksättning tänk på att lägga ett skydd under vingarna på pvk innan Tegaderm eller IV3000 sätts på. De skydd som rekommenderas är Mepitac, Microfoam eller en storleksanpassad sårdyna. Uppmärksamma personal som sätter piccline/midline att lägga tryckskydd under infarten.

Microfoam

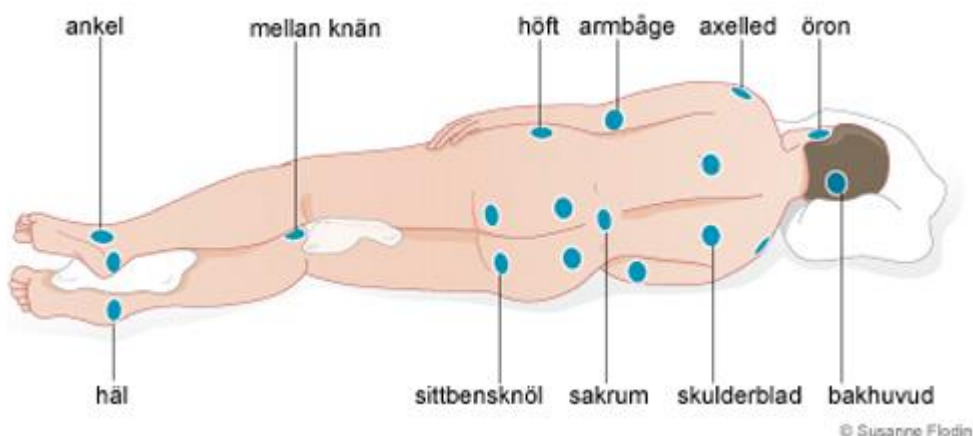

Mepitac

Rutin: Kontrollera om det finns tryckskydd under pvk/piccline/midline när patient kommer från annan avdelning. Om möjligt tejpa om infarten om inget tryckskydd finns.

Inspektera infartens instickställe samt omgivande hud en gång per pass. Dokumentera i mallen ***Omvårdnadsstatus under sökordet "hud/vävnad"**.

Barn med pågående EDA-behandling: p.g.a. den minskade känslan finns risk för trycksår. Ha som regel att inspektera framförallt hälar, svank, höfter och skuldror en gång per dygn, oftare vid behov.

© Susanne Flodin

Vanliga riskområden för trycksår.

Rutin: Innan påbörjad behandling lägg även en tryckförebyggande madrass i patientens säng. Inspektera hela hudkostymen vid morgonkontrollerna. Dokumentera i mallen ***Omvårdnadsplanering**

sökordet PLANERING och under Aktivitet/mobilisering att tryckförebyggande madrass används. Hudkostymens inspektion dokumenteras i mallen *Omvårdnadsstatus under sökordet "hud/vävnad".

Barn med gipsbehandling eller häftsträck: var observant på om barnet får ökad smärta i den gipsade kroppsdelen eller benet/benen som är i häftsträck. Tänk på att inspektera kanterna på gipset så att inget vasst eller trubbigt skaver. Polstra extra vid behov eller kontakta ortoped för eventuell uppklippning av gips. Vid häftsträck inspektera hälen/hälarna dagligen. Linda om vid behov. Om klisterhäftsträck ska anläggas, ska huden där klistersträcket ska sitta smörjas med Cavilon® samt hälen och fotryggen också smörjas. Tänk på att barnet blir liggande en lång tid. Lägg i tryckförebyggande madrass!

Rutin: Inspektera hälen/hälarna en gång per pass vid sträckbehandling. Inspektera gipskanter när patienten anländer till avdelningen samt dagligen på morgonen.

Dokumentera hudinspektion i mallen *Omvårdnadsstatus under sökordet "hud/vävnad".

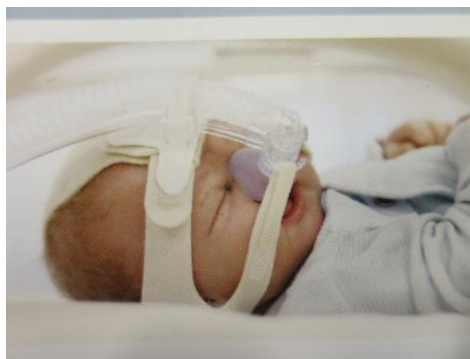
Barn med dålig cirkulation eller risk för undernäring: fundera innan inläggning på om tryckavlastande madrass behövs utifrån graden av undernäring eller dålig cirkulation barnet har. Vid risk för undernäring konsultera dietist för eventuell energiberikning av mat.

Rutin: Inspektera hela hudkostymen vid morgonkontrollerna. Använd mätinstrumentet STRONG-kids under hela vårdtillfället.

Dokumentera i mallen *Omvårdnadsplanering sökordet PLANERING och under Aktivitet/mobilisering att tryckförebyggande madrass används. Hudkostymens inspektion dokumenteras i mallen *Omvårdnadsstatus under sökordet "hud/vävnad".

Barn med syrgasbehandling grimma/högflödesgrimma/CPAP: tänk på att tryckavlasta där grimma/högflödesgrimma/CPAP-material sitter åt eller kan skava. Se exempel på bild

Rutin: Kontrollera omgivande hud samt näsborrsvingarna en gång per pass. Byt regelbundet mellan "piggar" och "mask vid CPAP-behandling för att avlasta nässkiljeväggen. Dokumentera hudinspektionen i mallen *Omvårdnadsstatus under sökordet "hud/vävnad".

Barn med korsetter och/eller ortoser: om korsett/ortos orsakar smärta eller om tryckmärken finns efter användning så rådgör med sjukgymnast eller arbetsterapeut. Vid behov kontakta ortopedtekniska för justering.

Rutin: Inspektera hela hudkostymen vid morgonkontrollerna. Dokumentera hudinspektionen i mallen *Omvårdnadstatus under sökordet ”hud/vävnad”.

Barn/ungdomar med kontinuerligt saturationsövervak: tänk på att beroende hur skört barnet är kan man behöva byta saturationsprobens placering ofta för att undvika tryckskada

Rutin: Byt probepacering vid kontinuerligt övervak varje till var tredje timme beroende på barnets allmäntillstånd. Dokumentera om tryckskada uppstår i mallen *Omvårdnadsstatus under sökordet ”hud/vävnad” såvida det inte uppstått öppet sår då sårvårdsjournal ska öppnas.

Mer information om trycksår finns på intrasidan:
<http://www.vgregion.se/skassarwebben>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Johanna Hagman, (johha10),
Barnsjuksköterska

Granskad av: Josefine Hätting, (josos), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-135

Version: 6.0

Giltig från: 2025-03-31

Giltig till: 2027-03-31